

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2502/2566

พนักงานอัยการจังหวัดชลบุรี โจทก์ นาง ณ.โจทก์ร่วม นาย ธ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 90, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 267, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 78

ย่อ / หลักกฎหมาย

กองบังคับการปราบปรามนั้น ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552 จึงมีอำนาจสอบสวนคดีได้ทั่วราชอาณาจักรตามกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่เพื่อที่จะไม่ให้ขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนกับอำนาจของพนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุโดยตรง โดยให้คดีในลักษณะต่าง ๆ ที่ถือว่ามีความสำคัญหรือยุ่งยากเป็นพิเศษ เพื่อให้อยู่ในอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนกองปราบปราม เช่น เมื่อได้มีการรับเรื่องร้องทุกข์ไว้ดำเนินการแล้ว พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามก็มีอำนาจทำการสอบสวนไปได้ก่อนในเบื้องต้นพร้อมทั้งทำเรื่องรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อทราบและให้มีคำสั่งอนุญาตให้ทำการสอบสวนต่อไปตามระเบียบ ดังนั้น เอกสารที่พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามรวบรวมไว้ ย่อมเป็นเอกสารที่ได้มาโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมาย แม้ภายหลังผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ทำการสอบสวนต่อไป ก็เป็นเพียงเรื่องภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีระเบียบกำหนดให้คดีในลักษณะดังกล่าวต้องมีการส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุดำเนินการต่อไปเท่านั้น ต่อมาพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรี ก็ได้มีการเรียกโจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายให้มาดำเนินการร้องทุกข์ใหม่อีกครั้งหนึ่งด้วยในลักษณะที่คล้ายกับว่าพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรีเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่เองทั้งหมด ส่วนเอกสารหลักฐานที่พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามส่งมาให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรีก็รวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนในลักษณะเป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่ง เพื่อนำมาใช้พิจารณาประกอบดุลพินิจในการสั่งสำนวนเท่านั้น หากเห็นว่า ยังขาดตกบกพร่องอยู่ในส่วนใดก็สามารถใช้ดุลพินิจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวนใหม่ได้ หรือหากเห็นว่าหลักฐานที่รวบรวมไว้โดยพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามและส่งมาให้รวมไว้ในสำนวนการสอบสวนมีความชัดเจนเพียงพอแล้วก็สามารถใช้เอกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นหลักฐานในสำนวนการสอบสวนต่อไปเพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการสั่งคดีได้ โดยไม่ต้องทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้เช่นเดียวกัน การที่จำเลยทั้งสามร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ร่วมกันปลอมเอกสาร รวมทั้งร่วมกันใช้เอกสารปลอม และสำหรับจำเลยที่ 2 ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทจำกัด กระทำหรือยินยอมให้กระทำการปลอมเอกสารหรือลงข้อความเท็จในเอกสารของบริษัทหรือที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเพื่อลวงให้ผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ อันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 นั้น การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องโดยมีเจตนาเดียวกันคือเพียงเพื่อต้องการให้นายทะเบียน สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท จังหวัดชลบุรีจดทะเบียนแก้ไขจำนวนผู้ถือหุ้น แก้ไขจำนวนกรรมการเข้าและออก และแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนหรือชื่อกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท พ. จึงเป็นการกระทำอันเป็น

กรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายบท ต้องลงโทษจำเลยทั้งสามตามกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา 90 แม้จำเลยทั้งสามมิได้ฎีกา แต่ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นอ้างและแก้ไขโดยปรับบทลงโทษให้ถูกต้องได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และกรณีเป็นเหตุในส่วนลักษณะคดี จึงให้มีผลถึงจำเลยที่ 1 และที่ 3 ด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 137, 264, 267, 268 พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 และนับโทษจำคุกจำเลยที่ 3 ในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 7143/2561 ของศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 3 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อระหว่างพิจารณา นางณิชาภา ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสามมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 (เดิม), 264 วรรคแรก (เดิม), 267 (เดิม), 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 264 (เดิม), 83 และจำเลยที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 (1) (2) การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ฐานร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ และความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนฯ เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 3 ฐานร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ จำคุกคนละ 1 ปี ลงโทษจำเลยที่ 2 ตามความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนฯ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 2 ปี ฐานร่วมกันปลอมเอกสารและร่วมกันใช้เอกสารปลอม จำเลยทั้งสามเป็นตัวการร่วมกันปลอมและใช้เอกสารที่ปลอมขึ้นเอง ลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 264 (เดิม) จำคุกคนละ 2 ปี รวมจำเลยที่ 1 และที่ 3 จำคุกคนละ 3 ปี จำเลยที่ 2 จำคุก 4 ปี ค่าเบิกความของจำเลยที่ 2 และค่าให้การขึ้นสอบสวนของจำเลยที่ 3 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 กระทงละหนึ่งในสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 3 ปี จำคุกจำเลยที่ 3 มีกำหนด 2 ปี 3 เดือน นับโทษจำคุกจำเลยที่ 3 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 7143/2561 ของศาลชั้นต้น ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์ร่วมและจำเลยที่ 1 ที่ 2 อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ร่วมอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษายืน จำเลยที่ 2 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้เป็นยุติว่า เดิมโจทก์ร่วมเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่และเป็นกรรมการแต่เพียงผู้เดียวซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนของบริษัท พ. ซึ่งบริษัทดังกล่าวดำเนินกิจการเกี่ยวกับการรับจ้างขุดดินถมดิน ประมาณปี 2556 นายทวีศักดิ์ ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งของบริษัทได้แนะนำให้โจทก์ร่วมรู้จักจำเลยที่

3 ซึ่งเป็นนายหน้าติดต่อขายสนามกอล์ฟ ก. เนื่องจากได้ทราบว่าโจทก์ร่วมสนใจที่จะซื้อสนามกอล์ฟดังกล่าวในนามของบริษัท พ. ต่อมานายทวิศักดิ์ได้แนะนำให้โจทก์ร่วมรู้จักจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายหน้า และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการขุดดิน ถมดินเช่นเดียวกัน และจำเลยที่ 1 แนะนำให้โจทก์ร่วมรู้จักจำเลยที่ 2 จนได้มีการชักชวนให้เข้ามาลงทุนร่วมกับโจทก์ร่วมในกิจการของบริษัท พ. โดยจำเลยที่ 2 นำเงินเข้ามาร่วมลงทุน 10,000,000 บาท จึงได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงให้จำเลยที่ 2 เข้ามาเป็นผู้ถือหุ้นบางส่วน และเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท พ. ร่วมกับโจทก์ร่วมด้วย นอกจากนี้โจทก์ร่วมยังได้เข้าลงทุนในบริษัท อ. ร่วมกับจำเลยที่ 2 ด้วย ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ 1 ที่ 3 และนายพิศิษฐ์หรือพลพิสิทธิ์ ได้นัดและไปพบกันที่สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดชลบุรี ได้มีการยื่นเอกสารเป็นหนังสือมอบอำนาจคำขอจดทะเบียนแก้ไขจำนวนกรรมการบริษัท รายการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือมติพิเศษ ใบกรรมการเข้าใหม่ คำร้องขอจดทะเบียน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของจำเลยที่ 1 ที่ 2 โจทก์ร่วม และนายพิศิษฐ์ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวสมาชิกสภานายความของนายพิศิษฐ์ ต่อนางสาวบังอร นายทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดชลบุรี เพื่อขอจดทะเบียนแก้ไขจำนวนผู้ถือหุ้น และเปลี่ยนแปลงอำนาจกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท พ. โดยเอาชื่อโจทก์ร่วมและจำเลยที่ 2 ออก และให้จำเลยที่ 1 เพียงผู้เดียวเป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทได้ ซึ่งนางสาวบังอรได้ดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อมูลของบริษัท พ. ให้ตามที่ขอเพราะเชื่อถือตามเอกสารหลักฐานที่ยื่นขอดังกล่าว คดีสำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาจึงถึงที่สุดไปตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 2 คงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยเฉพาะตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ในประการแรกว่า เอกสารหมายเลข จ.1 จ.2 จ.4 และ จ.6 เป็นเอกสารที่สามารถรับฟังได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า กองบังคับการปราบปรามนั้นตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการอย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดอาญา และความผิดที่มีโทษทางอาญาทั่วราชอาณาจักร หรือตามที่ได้รับมอบหมาย พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามจึงมีอำนาจสอบสวนคดีได้ทั่วราชอาณาจักรตามกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่เพื่อที่จะไม่ให้ขัดแย้งหรือซ้ำซ้อนกับอำนาจของพนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุโดยตรง จึงมีระเบียบภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง กำหนดให้คดีในลักษณะต่าง ๆ ที่ถือว่ามีความสำคัญหรือยุ่งยากเป็นพิเศษ เพื่อให้อยู่ในอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปราม เช่น เป็นคดีที่สำคัญในลักษณะต่าง ๆ ทุนทรัพย์สูงมาก หรือมีความเสียหายเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และต้องได้รับอนุญาตให้ทำการสอบสวนโดยเฉพาะด้วย โดยเมื่อได้มีการรับเรื่องร้องทุกข์ไว้ดำเนินการแล้ว พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามก็มีอำนาจทำการสอบสวนไปได้ก่อนในเบื้องต้น พร้อมทั้งทำเรื่องรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อทราบและให้มีคำสั่งอนุญาตให้ทำการสอบสวนต่อไปตามระเบียบ ดังนั้น เอกสารที่พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามรวบรวมไว้ ย่อมเป็นเอกสารที่ได้มาโดยถูกต้องชอบด้วยกฎหมาย แม้ภายหลังผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ทำการสอบสวนต่อไป ก็เป็นเพียงเรื่องภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีระเบียบกำหนดให้คดีในลักษณะดังกล่าวต้องมีการส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุดำเนินการต่อไปเท่านั้น ซึ่งในคดีนี้ก็มีความว่า หลังจากผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไม่อนุญาตให้ทำการสอบสวน พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามก็ได้มีการส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนสถานี

ตำรวจภูธรเมืองชลบุรีดำเนินการต่อแล้ว โดยได้ส่งเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับรวบรวมไว้เป็น พยานหลักฐานก่อนแล้วไปให้พร้อมกันด้วย และต่อมาพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมือง ชลบุรี ก็ได้มีการเรียกโจทก์ร่วมซึ่งเป็นผู้เสียหายให้มาดำเนินการร้องทุกข์ใหม่อีกครั้งหนึ่งด้วย ใน ลักษณะที่คล้ายกับว่า พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรีเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ เองทั้งหมด ส่วนเอกสารหลักฐานที่พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามส่งมาให้ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองชลบุรีก็รวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนในลักษณะเป็น พยานหลักฐานอย่างหนึ่ง เพื่อนำมาใช้พิจารณาประกอบดุลพินิจในการสั่งสำนวนเท่านั้น หากเห็น ว่ายังขาดตกบกพร่องอยู่ในส่วนใดก็สามารถใช้ดุลพินิจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสอบสวน ใหม่ได้ โดยเรียกเอกสารหรือพยานบุคคลมาให้ปากคำเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มขึ้นจนเห็น ว่าเพียงพอที่สามารถใช้ดุลพินิจสั่งคดีได้ หรือหากเห็นว่าหลักฐานที่รวบรวมไว้โดย พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามและส่งมาให้รวมไว้ในสำนวนการสอบสวนมีความ ชัดเจนเพียงพอแล้ว ก็สามารถใช้อีกสารหลักฐานดังกล่าวเป็นหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ต่อไปเพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการสั่งคดีได้ โดยไม่ต้องทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้เช่นเดียวกัน สำหรับเอกสารหมาย จ.1 จ.2 จ.4 และ จ.6 โดยข้อเท็จจริงแล้ว เป็นเอกสารซึ่งพนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปรามส่งหลักฐานเกี่ยวกับลายมือชื่อของโจทก์ร่วมไปให้ผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ชำนาญการกองพิสูจน์หลักฐานทำการตรวจพิสูจน์ เนื่องจากขณะโจทก์ร่วมแจ้งความไว้นั้น ได้ ยืนยันว่าลายมือชื่อของโจทก์ร่วมที่ลงไว้ในเอกสารต่าง ๆ ที่ยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท จังหวัดชลบุรีในขณะเกิดเหตุตามเอกสารหมาย จ.4 เป็นลายมือชื่อปลอม เนื่องจากโจทก์ร่วมไม่เคย ลงลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าว พนักงานสอบสวนจึงต้องส่งไปให้ผู้ชำนาญการตรวจพิสูจน์เพื่อจะ ได้ทราบว่าลายมือชื่อที่โจทก์ร่วมอ้างนั้นเป็นลายมือชื่อปลอมตามที่อ้างจริงหรือไม่ โดยที่ ผู้ชำนาญการของกองพิสูจน์หลักฐานเป็นข้าราชการ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติงานไปตาม อำนาจหน้าที่ ก็ได้ทำการตรวจพิสูจน์ตามหลักวิชาการและทำความเข้าใจตามอำนาจหน้าที่ของตน โดยถูกต้องแล้ว ไม่มีข้อเท็จจริงใดที่จะทำให้มีข้อสงสัยว่าการตรวจพิสูจน์ดำเนินการโดยไม่ถูกต้อง หรือดำเนินการไปโดยผิดกฎหมายแต่อย่างใด และที่สำคัญเอกสารรายงานการตรวจพิสูจน์ดังกล่าว ย่อมเป็นเพียงพยานหลักฐานชิ้นหนึ่งเท่านั้น ซึ่งพนักงานสอบสวนก็ยังคงต้องใช้ดุลพินิจในการ รับฟังเอกสารดังกล่าวประกอบพยานหลักฐานอื่นเพื่อสั่งคดีด้วย ไม่ใช่จะใช้เฉพาะรายงานการ ตรวจพิสูจน์ดังกล่าวเพียงอย่างเดียวเท่านั้นในการสั่งคดี ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนสถานี ตำรวจภูธรเมืองชลบุรีเห็นว่าเอกสารที่พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามส่งมอบมาให้ใน ส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อของโจทก์ร่วมดังกล่าวเพียงพอแล้ว ก็สามารถใช้อีกสาร รายงานการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานอย่างหนึ่ง โดยนำรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน ได้ เอกสารหมาย จ.1 จ.2 จ.4 และ จ.6 จึงเป็นพยานหลักฐานที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย การที่ พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจในการรับฟังพยานเอกสาร เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อของโจทก์ร่วมดังกล่าวย่อมเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ฎีกาข้อนี้ของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้น และคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ประการต่อไป ว่า จำเลยที่ 2 กระทำความผิดตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 หรือไม่ โดยที่จำเลยที่ 2 ยอมรับ ข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 2 ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารหมาย จ.4 ซึ่งมีการนำไปยื่นต่อนายทะเบียน สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดชลบุรี เพื่อให้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายชื่อผู้ถือหุ้น และกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท พ. จริ่ง โดยที่จำเลยที่ 2 ไม่ทราบมาก่อนว่า

ลายมือชื่อของโจทก์ร่วมที่ได้ลงไว้ก่อนแล้วนั้นเป็นลายมือชื่อปลอมหรือไม่ จำเลยที่ 2 เพียงแต่
ลงลายมือชื่อไปเพื่อต้องการโอนหุ้นในส่วนของจำเลยที่ 2 เองให้แก่จำเลยที่ 1 เพื่อหักกลบลบหนี้
ค่าซื้อขายยางพาราที่ค้างชำระอยู่แก่จำเลยที่ 1 รวมประมาณ 10,000,000 บาท เท่านั้น แม้พยาน
โจทก์และโจทก์ร่วมที่นำสืบมาจะไม่มีพยานหลักฐานยืนยันแน่ชัดว่าจำเลยที่ 2 เป็นผู้ปลอม
ลายมือชื่อของโจทก์ร่วมในเอกสารหมาย จ.4 แต่เนื่องจากคดีสำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ยุติไปแล้ว
ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2 โดยฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันปลอม
ลายมือชื่อและใช้ลายมือชื่อปลอมของโจทก์ร่วมตามเอกสารหมาย จ.4 ในการยื่นขอจดทะเบียน
เปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นและกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนของบริษัท พ. คดีจึงต้อง
วินิจฉัยในชั้นนี้เพียงว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ในการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย
หรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 รู้จักสนิทสนมกันมาก่อน จนถึงขนาดที่ทำให้โจทก์ร่วมเข้าใจว่า
จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นสามีภริยากัน การที่จำเลยที่ 2 รู้จักและเข้าไปร่วมงานกับโจทก์ร่วมได้ก็โดย
การแนะนำของจำเลยที่ 1 โดยขณะนั้นโจทก์ร่วมซึ่งเป็นกรรมการเพียงผู้เดียวที่มีอำนาจกระทำการ
แทนบริษัท พ. กำลังดำเนินการเพื่อต้องการซื้อโครงการสนามกอล์ฟ ก. ซึ่งการซื้อสนามกอล์ฟ
ดังกล่าวต้องดำเนินการในชื่อของบริษัท พ. เท่านั้น เนื่องจากเป็นคู่สัญญาโดยทำข้อตกลงกันไว้แล้ว
ตามเอกสารหมาย จ.9 จึงชักชวนให้จำเลยที่ 2 เข้ามาร่วมลงทุนด้วย ซึ่งจำเลยที่ 2 ก็ตกลงและได้มี
การโอนเงินลงทุนบางส่วนให้แล้วจำนวน 10,000,000 บาท โจทก์ร่วมก็โอนหุ้นในบริษัทบางส่วน
5,000 หุ้น ให้จำเลยที่ 2 รวมถึงยินยอมจดทะเบียนให้จำเลยที่ 2 เข้ามาเป็นกรรมการผู้มีอำนาจ
กระทำการแทนบริษัทร่วมกับโจทก์ร่วมด้วย วัตถุประสงค์หลักที่ตกลงร่วมกันระหว่างโจทก์ร่วมและ
จำเลยที่ 2 ก็คือเพื่อที่ต้องการจะร่วมกันดำเนินกิจการในสนามกอล์ฟ ก. นั่นเอง นอกจากนี้โจทก์
ร่วมและจำเลยที่ 2 ยังร่วมกันดำเนินกิจการในบริษัท อ. ด้วย ซึ่งบริษัทดังกล่าวก็ดำเนินกิจการใน
ลักษณะเดียวกันกับบริษัท พ. โดยโจทก์ร่วมก็โอนเงินลงทุนให้จำเลยที่ 2 จำนวน 14,000,000 บาท
จึงได้มีชื่อเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการในบริษัท อ. แล้วเช่นกันตามเอกสารหมาย จ.16 และ จ.17
ต่อมาภายหลังปรากฏว่ามีปัญหาขัดแย้งกัน โจทก์ร่วมได้โอนหุ้นในบริษัท อ. จำกัด ตามที่ตกลงกัน
คืนให้แก่จำเลยที่ 2 โดยให้ใส่ไว้ในชื่อนายธงชัย บุตรของจำเลยที่ 2 โดยโจทก์ร่วมอ้างว่าเป็นไปตาม
ข้อตกลงที่จำเลยที่ 2 ก็จะต้องโอนหุ้นของตนในบริษัท พ. คืนให้โจทก์ร่วมเป็นการตอบแทน
เช่นเดียวกัน แต่จำเลยที่ 2 อ้างว่าไม่เคยมีข้อตกลงดังกล่าว เพียงโจทก์ร่วมได้ขายหุ้นในบริษัท อ.
ให้กับจำเลยที่ 2 แต่จำเลยที่ 2 ให้ใส่ชื่อนายธงชัยไว้แทนเท่านั้น จำเลยที่ 2 โอนหุ้นในบริษัท พ.
ให้จำเลยที่ 1 เพียงเพื่อหักหนี้ค่าซื้อขายยางพาราที่มีต่อกัน โดยจำเลยที่ 1 แจ้งให้ทราบก่อนแล้วว่า
โจทก์ร่วมจะโอนหุ้นของโจทก์ร่วมในบริษัท พ. ให้จำเลยที่ 1 เพื่อตอบแทนที่จำเลยที่ 1 รับสมอ้าง
ยอมเป็นผู้ต้องหาแทนโจทก์ร่วมในคดีเกี่ยวกับการขูดทรายในจังหวัดระยอง จำเลยที่ 2 จึงลงชื่อใน
เอกสารหมาย จ.4 ซึ่งคนส่งเอกสารนำมาให้ลงชื่อ โดยเห็นว่าเอกสารต่าง ๆ มีลายมือชื่อโจทก์ร่วม
ลงไว้ก่อน พร้อมประทับตราสำคัญของบริษัทไว้ครบถ้วนแล้ว เห็นว่า พฤติการณ์ของจำเลยที่ 2 มี
ความสัมพันธ์กับจำเลยที่ 1 มาก ทำธุรกิจการค้าร่วมกันในวงเงินจำนวนมาก มีหนี้สินต่อกัน
มากกว่า 10,000,000 บาท โดยไม่ได้มีหลักฐานใด ๆ ต่อกันเลย การโอนหุ้นในบริษัทไปให้จำเลยที่
1 ที่อ้างว่าเพื่อหักกลบลบหนี้กันมากถึงประมาณ 10,000,000 บาท ก็ไม่มีการทำหลักฐานหรือ
บันทึกข้อตกลงใด ๆ และสำหรับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำเลยที่ 3 ก็ปรากฏว่า ภายหลังจำเลยที่ 2
ไว้วางใจจำเลยที่ 3 อย่างมาก โดยมอบหมายให้จำเลยที่ 3 พ้องร้องโจทก์ร่วมแทนด้วยตามเอกสาร
หมาย จ.21 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสามมีความสนิทสนมกัน ทำธุรกิจการค้าขายร่วมกัน

ตลอดมา โดยเฉพาะการเข้ามาทำกิจการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท พ. ก็มีเจตนาร่วมกันเพื่อจะได้สิทธิในการซื้อกิจการสนามกอล์ฟ ก. นั้น ซึ่งข้อนี้ฝ่ายจำเลยที่ 2 ก็ยอมรับตรงกันว่า การจะได้สิทธิในการซื้อสนามกอล์ฟ ก. ต้องดำเนินการโดยบริษัท พ. เท่านั้น จำเลยที่ 2 อ้างว่า การลงลายมือชื่อในเอกสารหมายเลข 4 เพียงเพื่อต้องการโอนหุ้นของตนในบริษัทให้จำเลยที่ 1 เท่านั้น แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเอกสารหมายเลข 4 เป็นการขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อมูลของบริษัทหลายอย่าง รวมทั้งมีการโอนหุ้นของโจทก์ร่วมทั้งหมดให้แก่จำเลยที่ 1 ด้วย ซึ่งจำเลยที่ 2 อ้างว่าทราบจากจำเลยที่ 1 ว่าโจทก์ร่วมจะโอนหุ้นให้จำเลยที่ 1 ก่อนประมาณ 2 เดือนแล้ว ย่อมไม่มีเหตุผลที่จะต้องมาดำเนินการจดทะเบียนพร้อมกับการโอนหุ้นของจำเลยที่ 2 ให้แก่จำเลยที่ 1 เช่นนี้ ทั้งที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท จากโจทก์ร่วมและจำเลยที่ 2 มาเป็นจำเลยที่ 1 เพียงผู้เดียว ซึ่งการที่ให้จำเลยที่ 1 เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทแต่เพียงผู้เดียวเช่นนี้ ย่อมเท่ากับว่าจำเลยที่ 1 ได้สิทธิในการเป็นผู้ซื้อสนามกอล์ฟ ก. แล้วนั่นเอง นอกจากนี้การที่จำเลยที่ 1 ส่งสำเนารายชื่อผู้ถือหุ้น ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2557 ตามเอกสารหมายเลข 7 หน้า 37 และหน้า 38 แสดงให้เห็นว่าเป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้าก่อนแล้ว เพราะขณะนั้นจำเลยที่ 1 ยังไม่ได้เป็นกรรมการของบริษัท พ. แต่อย่างใด โดยข้อเท็จจริงเพียงมีการยื่นขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงตามเอกสารหมายเลข 4 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2557 เท่านั้น การที่จำเลยที่ 2 เป็นกรรมการของบริษัทร่วมกับโจทก์ร่วม แต่กลับขอให้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการเป็นจำเลยที่ 1 เพียงผู้เดียวเช่นนี้ จำเลยที่ 2 ควรต้องสอบถามโจทก์ร่วมก่อนว่าต้องการดำเนินการดังกล่าวจริงหรือไม่ แต่ข้อเท็จจริงกลับไม่มีการสอบถามหรือแจ้งให้โจทก์ร่วมทราบ ตรงกันข้ามจำเลยที่ 2 กลับอ้างว่าก่อนลงชื่อในเอกสารได้โทรศัพท์ไปสอบถามจำเลยที่ 1 และลงชื่อให้ตามที่จำเลยที่ 1 แจ้งให้ลงชื่อ ยิ่งแสดงให้เห็นแน่ชัดว่าจำเลยที่ 2 มีเจตนาร่วมกับจำเลยที่ 1 ด้วย ที่สำคัญข้อความในเอกสารหมายเลข 4 ที่ขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อมูลของบริษัทนั้น อ้างถึงการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ครั้งที่ 1/2557 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2557 ซึ่งระบุว่า จำเลยที่ 2 เป็นประธานในที่ประชุม จำเลยที่ 2 ย่อมต้องทราบที่อยู่แล้วว่าข้อเท็จจริงไม่ได้มีการประชุมตามที่ระบุในเอกสารดังกล่าวแต่อย่างใด แต่จำเลยที่ 2 กลับยินยอมลงลายมือชื่อในเอกสารให้ไปทั้ง ๆ ที่รู้ดีอยู่แล้วว่าไม่ได้มีการประชุมตามที่ระบุในเอกสาร ย่อมทำให้เห็นแน่ชัดยิ่งขึ้นว่าจำเลยที่ 2 ร่วมรู้เห็นยินยอมด้วยกับจำเลยที่ 1 เพื่อให้จำเลยที่ 1 ได้บริษัท พ. ของโจทก์ร่วมไป ซึ่งภายหลังเมื่อได้ทราบข้อเท็จจริงแล้ว โจทก์ร่วมก็ได้ดำเนินการฟ้องเป็นคดีแพ่ง จนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เพิกถอนรายการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อมูลของบริษัท พ. ที่ดำเนินการโดยอาศัยเอกสารหมายเลข 4 แล้วตามสำเนาคำพิพากษาเอกสารหมายเลข 24 นอกจากนี้ข้ออ้างที่ว่าจำเลยที่ 1 รับสมอ้างยอมเป็นผู้ต้องหาแทนโจทก์ร่วมเกี่ยวกับการชดเชยรายได้จังหวัดระยองก็ไม่สมเหตุผล โจทก์ร่วมลงทุนมากมายเพื่อให้ได้สิทธิในการซื้อโครงการสนามกอล์ฟ ก. ในชื่อบริษัท พ. ย่อมไม่สมเหตุผลที่โจทก์ร่วมจะยินยอมยกบริษัทดังกล่าวให้จำเลยที่ 1 เพียงแค่ตอบแทนที่จำเลยที่ 1 รับสมอ้างเป็นผู้ต้องหาแทนเท่านั้น เนื่องจากในความผิดเกี่ยวกับการชดเชยรายได้ดังกล่าว สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยองแจ้งให้ทราบแล้วว่า คดีดังกล่าวคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีสามารถเปรียบเทียบปรับได้ และจะส่งผลให้คดีเสร็จเด็ดขาดนำมาฟ้องร้องอีกไม่ได้ตามมาตรา 65 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ตามเอกสารหมายเลข 8 ซึ่งโทษปรับสูงสุดของความผิดดังกล่าวเป็นเงินเพียง 200,000 บาท เท่านั้น โจทก์ร่วมน่าจะยอมเสียค่าปรับจำนวนดังกล่าวได้ ดีกว่าที่จะต้องยินยอมเสียบริษัท พ. ให้แก่จำเลยที่ 1 ข้ออ้างดังกล่าวไม่สมเหตุผลจึงไม่อาจรับฟังได้

แต่จำเลยที่ 2 กลับเชื่อตามที่จำเลยที่ 1 อ้าง ตรงกันข้ามข้อเท็จจริงนี้ก็กลับไปสอดคล้องกับคำรับของจำเลยที่ 3 ในชั้นสอบสวน ที่เขียนขึ้นด้วยลายมือของตนเองตามเอกสารหมายเลข 6 แผ่นที่ 31 โดยระบุแน่ชัดว่าการดำเนินการของจำเลยที่ 1 ที่เตรียมเอกสารต่าง ๆ ตามเอกสารหมายเลข 4 มาดำเนินการจดทะเบียนนั้น ก็เพื่อต้องการให้ได้สิทธิของบริษัท พ. ในการซื้อโครงการสนามกอล์ฟ ก. เห็นว่า จากพยานหลักฐานของโจทก์และโจทก์ร่วม รวมถึงพฤติการณ์ดังวินิจฉัยมาแล้วข้างต้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้อย่างชัดแจ้งไม่มีพินัยสงสัยแต่อย่างใด เชื่อได้แน่ชัดว่าการที่จำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในเอกสารหมายเลข 4 นั้น จำเลยที่ 2 รู้ดีอยู่แล้วว่าลายมือชื่อของโจทก์ร่วมและตราสำคัญของบริษัทที่ประทับลงไว้ในเอกสารนั้นเป็นลายมือชื่อและตราประทับปลอมที่จำเลยที่ 1 และที่ 3 ร่วมกันจัดทำขึ้น เพื่อต้องการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงข้อมูลของบริษัท พ. ให้จำเลยที่ 1 ได้เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทแต่เพียงผู้เดียวเพื่อสิทธิในการซื้อโครงการสนามกอล์ฟ ก. จึงต้องฟังว่าจำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ด้วย พยานหลักฐานที่จำเลยที่ 2 นำสืบและข้อกล่าวอ้างในฎีกาของจำเลยที่ 2 ทุกข้อฟังไม่ขึ้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิจารณาว่าจำเลยที่ 2 กระทำความผิดนั้นชอบแล้ว แต่ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าการกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันและเรียงกระทงลงโทษจำเลยทั้งสามมานั้นยังไม่ชอบ เพราะแม้ว่าโจทก์จะบรรยายฟ้องแยกการกระทำความผิดของจำเลยทั้งสามต่างกรรมต่างวาระกันโดยชัดแจ้ง แต่การที่จำเลยทั้งสามร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ร่วมกันปลอมเอกสาร รวมทั้งร่วมกันใช้เอกสารปลอม และสำหรับจำเลยที่ 2 ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทจำกัด กระทำหรือยินยอมให้กระทำการปลอมเอกสารหรือลงข้อความเท็จในเอกสารของบริษัท หรือที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเพื่อลงให้ผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 นั้น การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องโดยมีเจตนาเดียวกัน คือเพียงเพื่อต้องการให้นายทะเบียน สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดชลบุรีจดทะเบียนแก้ไขจำนวนผู้ถือหุ้น แก้ไขจำนวนกรรมการเข้าและออก และแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนหรือชื่อกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท พ. จึงเป็นการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องลงโทษจำเลยทั้งสามตามกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 แม้จำเลยทั้งสามมิได้ฎีกา แต่ปัญหานี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นอ้างและแก้ไขโดยปรับบทลงโทษให้ถูกต้องได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และกรณีเป็นเหตุในส่วนลักษณะคดีจึงให้มีผลถึงจำเลยที่ 1 และที่ 3 ด้วย พิจารณาแก้เป็นว่า การกระทำของจำเลยทั้งสามเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทสำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 3 ฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอมและฐานร่วมกันแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 มีระวางโทษต่างกัน ให้ลงโทษจำเลยที่ 1 และที่ 3 ฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอม จำคุกคนละ 2 ปี ให้ลงโทษจำเลยที่ 2 ตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. 2499 มาตรา 42 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 2 ปี เมื่อลดโทษให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 หนึ่งในสี่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว คงจำคุก

จำเลยที่ 2 และที่ 3 คนละ 1 ปี 6 เดือน นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

องค์คณะ

พันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง · จาตุรงค์ สรรนวัตร · เอกวิทย์ วัชชวัลคุ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2502/2566>